

Pædagogisk læreplan

Indhold

Indhold.....	1
Velkommen.....	3
Ramme for den Pædagogiske læreplan	4
Hvem er vi.....	5
Opbygningen af læreplanen	7
KVALid integreret i læreplanen	7
Det pædagogiske grundlag.....	7
1. Det pædagogiske læringsmiljø - læring hele dagen	8
Planlagte aktiviteter	9
Rutiner	9
Leg	9
2. Børnesyn.....	9
Udvikling af relationer	10
Nærvær og følelse	10
Interaktion og anerkendelse	10
3. Børnefællesskaber	11
4. Dannelse og børneperspektiv.....	11
Medbestemmelse.....	11
5. Leg.....	11
6. Læring	14
Rammesætning og vejledning	14
Udviklingsmuligheder i hverdagen	14
7. Forældresamarbejde	15
Modtagelse og afsked	15
Kontakt og dialog.....	15
Inddragelse, støtte og medvirken.....	16
8. Sammenhænge og overgange	16
Samarbejde med lokalsamfundet	16
Overgange i huset.....	17
Vuggestue til børnehave.....	17
Børnehave til skole	17

9. Børn i udsatte positioner	18
Udvikling og differentieret af læringsmiljøet	18
Forebyggelse og bekymring.....	19
De seks læreplanstemaer.....	20
Evalueringskultur.....	30
Professionelle læringsfællesskaber	30
Galleri	32

Velkommen

Dette er Børnehuset Molevittens første Pædagogiske Læreplan. Dette dokument beskriver både nuværende praksis og vores visioner i vores pædagogiske praksis- altså hvad det er vi arbejder hen imod.

Den styrkede læreplan skal være vores fremtidige **kompas** i den pædagogiske praksis og samtidig skal det gerne give omverdenen, forældre og samarbejdspartnere, et indblik i hvem vi er i Molevittens

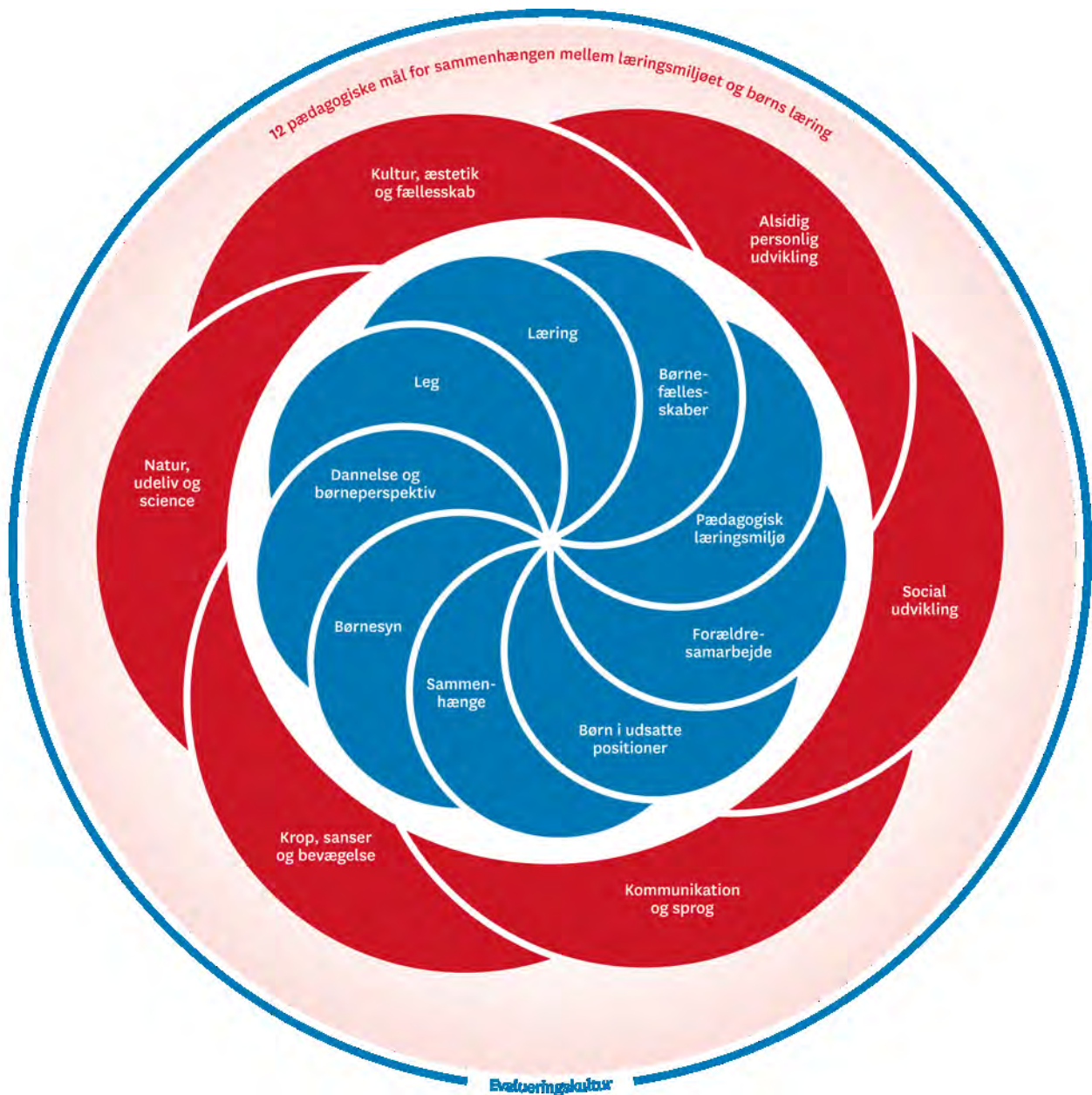
Læreplanen er skabt af leder og alle medarbejdere i Molevittens, og forældrerådet involveres i indholdet efterfølgende. Dokumentet ser vi som et dynamisk værktøj –, da vi hele tiden udvikler og justerer os, så derfor kommer vi til at revidere vores *Pædagogiske Læreplan* løbende.

God fornøjelse med læsningen

Afdelingsleder

Lene Bering

Ramme for den Pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen

løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Vi er en institution i udvikling og er ved at opbygge en faglig kultur og en sammenhæng i den pædagogiske praksis gennem hele huset. Vi arbejder på et fælles afsæt og en fælles retning, i Molevittens faglige profil alt sammen med den ene mål: at udvikle livsduelige, nysgerrige og kompetente børn.

Hvem er vi

Børnehuset Molevittens har til huse **er** en tidligere skole, og det betyder rigtig mange kvadratmeter både ude og inde. Vi har et kæmpe udeareal og indenfor har vi mange rum med forskellige funktioner. Vi er en 0-6 års institution og indeholder derfor både vuggestue og børnehave.

Vuggestuen har sin egen afdeling og er fordelt på to stuer med fælles garderobe og fællesrum. Børnehaven er delt op i fire stuer. Stuerne ligger sammen to og to og arbejder tæt sammen i det parløb i teams. Der er pt 20 vuggestuebørn og 112 børnehavebørn.

Vuggestuen (Team 3): Tumlingerne og Rollingerne

Børnehaven (Team 2): Skovserne og Boblerne

Børnehaven (Team 1): Fiduserne og Dingenoterne

Vi er en stor institution med mange børn og voksne, men vi arbejder meget med at skabe det små og nære i det store. Vores fysiske rammer med mange rum og vores opdeling i teams, gør at vi kan lykkes med det. Det betyder at det enkelte barn forholder sig til børn og voksne på egen stue samt stuen ved siden af og altså ikke hele huset.

Huset indeholder også kommunens fys/ergo træningscenter, hvor kommunens børn kan komme og få træning. Vi ligger lige ved siden af Bannerslund hallen, som vi bruger ugentligt, ligesom vi arbejder tæt sammen med det øvrige lokalområde. Vi har samarbejde med UCN, hvor vi altid har studerende i huset, for vi mener det er vigtigt at være åben i forhold til omverdenen og hele tiden være bevidst om at reflekter over egen praksis og bidrage til uddannelse af dygtige pædagoger.

Børnehuset består af både erfarne og nyuddannede medarbejdere og både nyansatte og ansatte der har været med hele vejen. Det vil sige at vi er et hus med mange og forskellige faglige kompetencer og der er altid en kollega, man kan få sparring og viden af.

Børnehuset fik ny leder i 2020 og det har betydet en ny udvikling omkring sammenhæng og fælles faglighed i hele huset.

Opbygningen af læreplanen

Her er en grafisk oversigt der viser delelementerne i det pædagogiske grundlag, samt hvordan disse elementer underbygger de 6 læreplanstemaer. Den vigtigste forskel på den gamle og den nye styrkede læreplan er, at der arbejdes med børns læring over hele dagen – og at der ikke kun arbejdes med læreplanen i planlagte vokseninitierede aktiviteter om formiddagen. Desuden er legens betydning for barnets udvikling beskrevet og prioriteret.

Opbygning af denne læreplan:

Del 1: Først i denne læreplan har vi beskrevet vores pædagogiske grundlag

Del 2: Efterfølgende har vi beskrevet læreplanstemaerne

Del 3: Slutteligt har vi beskrevet hvordan vi arbejder med evaluering og organisatorisk læring (den yderste kant af blomsten)

KVALid integreret i læreplanen

Elementerne i KVALid er desuden indarbejdet i vores læreplan, så vi sikrer at vi forholder os til kvaliteten i vores læringsmiljø i Molevitten, ud fra de nationale kvalitetskriterier der er opstillet og så vi hele tiden har fokus på sammenhængen mellem vores læringsmiljø og børnenes læring.

Det pædagogiske grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.

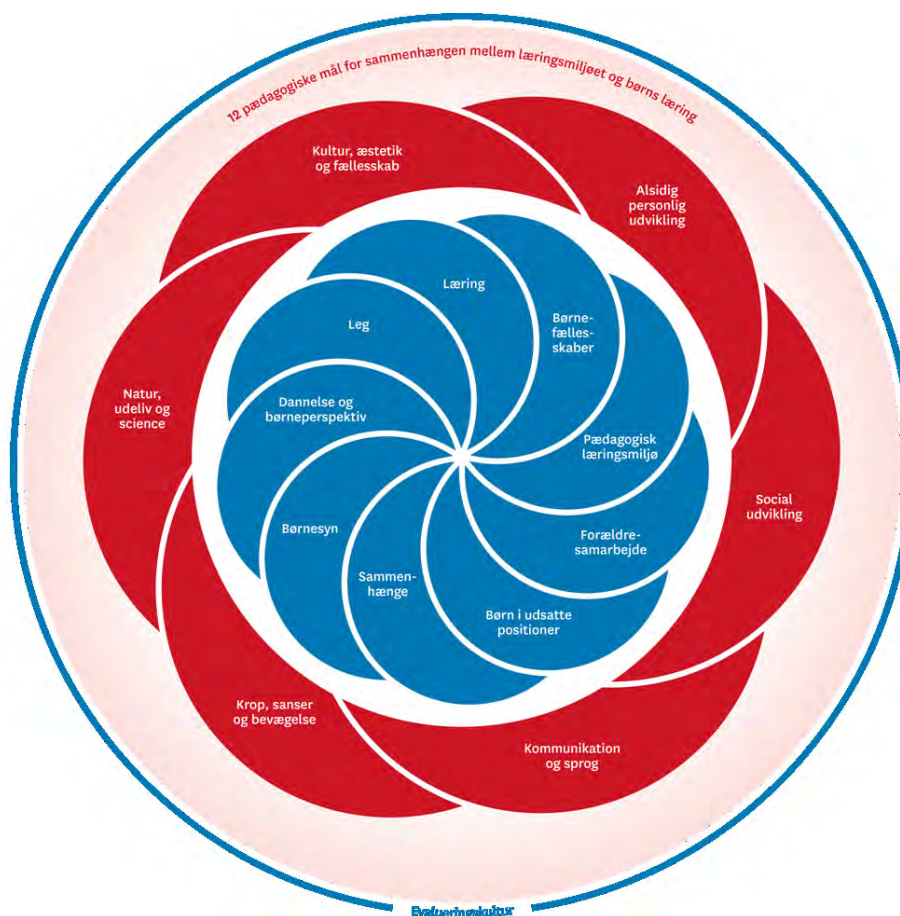
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø - læring hele dagen

Læringsmiljøet skal understøtte og drage omsorg for alle børns dannelse, læring, trivsel og udvikling i et fællesskab, hvor alle børn er betydningsfulde.

For at understøtte det pædagogiske læringsmiljø bedst muligt i hele barnets institutionsdag organiseres personalets ressourcer og kompetencer over hele dagen. Der er sammenhæng mellem skabelsen af gode læringsmiljøer og de organisatoriske rammer, personalets kompetencer, børnegruppens sammensætning og størrelse, de fysiske rammer samt deres æstetiske udformning. Læringsmiljøet er fleksibelt og omskifteligt og understøtter den aktuelle børnegruppe og børnefællesskabets behov. Der arbejdes løbende med at styrke det pædagogiske læringsmiljø og arbejde med en differentieret pædagogisk tilgang ved at holde fokus på f.eks. legen, børneperspektiver eller rutine pædagogik.

Praksiseksempler

Vi arbejder mod at tænke læring gennem hele dagen, så læring ikke kun er en aktivitet der foregår kortvarigt, men at der er læring i alt – også i dagens rutiner. Vi arbejder også på at gøre børnene livsduelige ved eksempelvis at lade børnene gøre det selv som det kan. Det kan være at tage tøj på, toiletbesøg. Give børnene tid til at øve sig.

Planlagte aktiviteter

- Vi planlægger aktiviteter ud fra den børnenes behov- både som gruppe og som enkelte individer. Personalet planlægger ugen og måneden på stuemøder. Dagligt planlægges der på stuerne og i teamet, hvis der skal justeres ud fra akutte behov hos børnene for noget særligt.

Rutiner

- Eksempelvis til madpakkespisningen, så skaber vi ro og nærvær omkring det. Vi sidder alle på stuen, gerne med faste pladser og tæt på en voksen, og der spilles stille musik mens vi spiser. Det er for at give børnene en pause og et åndehul midt på dagen, og for at hjælpe børnene med at skærpe opmærksomheden på maden, så de kan koncentrere sig om at spise
- I garderoben er målet ikke at komme hurtigt på legepladsen, men at øve sig i at tage tøj på, finde sine ting osv. Det er en vigtig læringsituation.

Leg

Der er meget læring i børnenes leg og deres spontane ideer. Her understøtter vi legen ved at skabe gode fysiske rammer, ved at guide børn til deltagelse i legen og ved at understøtte roller og sociale spilleregler i legen. De voksne er både deltagende og observerende i børnenes leg.

2. Børnesyn

Børn gør altid det bedste de kan ud fra de ressourcer de har. Personalet er undersøgende og nysgerrige i forhold til barnets intentioner og behov, og møder barnet ud fra et ressourceorienteret perspektiv. Vi arbejder med at se barnet i en kontekst- altså at barnet agerer ud fra den verden det er en del af: familiemæssige baggrund, fysiske rammer, institutionsliv, fritid mm. Så når vi oplever udfordringer omkring et barn, så øver vi os i at undersøge konteksten omkring og reflektere over hvad vi kan ændre på i samspelet med barnet.

Praksiseksempler

Udvikling af relationer

Vuggestuen

Vi observerer børnenes interageren med hinanden. Vi har fokus på når børnene spejler sig i hinanden og vi guider dem til positive relationer. Vi afslutter vores daglige samling, med at synge vores "krammesang". Børnene er gode til at kramme hinanden, alle sammen, både store og små. Vi oplever at "krammesangen" bidrager til gode relationer og et fællesskab blandt børnene.

Vi leger med klodser på gulvet, de ældste børn bygger tårn. De yngste børn viser interesse for tårnet og vi opfordre de største børn til at finde klodser til de yngste. De yngste børn spejler sig i de største og bygge tårn med deres deltagelses kompetencer.

Børnehaven

Vi observerer børnenes interagerer med hinanden og hjælper børnene til at udvide deres legerelationer. Vi støtter op om det enkelte barn, når deres nære relationer holder fri, så guider og hjælper vi med at danne nye relationer.

Et eksempel kan være at der er startet et nyt barn på stuen, barnet er lidt usikkert og har brug for personalet tæt på. Personalet sætter sig med barnet og lege med dyr. Der kommer et barn som har gået i børnehaven i længere tid. Børnene viser interesse for hinanden. Det ældste barn tager sig af det nye barn i legen og vokser med opgaven. Der opstår et samspil og en relation imellem børnene.

Nærvær og følelse

Vuggestuen

Vi har fokus på at børnene i vuggestuen har et stort behov for omsorg. Børnene får meget berøring igennem hele dagen, hvilket er med til at børnene føler sig trygge. Vi observerer børnenes kropssprog, mimik og stemme og vi afstemmer os herefter. Vi italesætter børnenes oplevelser, f.eks. hvis de bliver ked af det, slår sig, bliver vred.

At personalet er nærværende, er meget betydningsfuldt i vuggestuen. Det giver børnene en større tryghed og trivsel.

Børnehaven

Vi er en del af børnenes leg, vi sætter os på gulvet og tager aktivt del i legen, derved støtter og hjælper vi børnene i udviklingen af deres lege færdigheder.

Et barn afleveres i børnehaven, barnet er ked af at blive afleveret. Personalet anerkender barnets følelser ved at italesætte barnets kropssprog og stemme og mimik. "Jeg kan se at du er ked af det, var det træls at sige farvel til mor i dag" Personalet er efterfølgende ekstra opmærksomme med nærvær over for barnet.

Interaktion og anerkendelse

Vuggestuen

Når vi har relationer, interagerer vi med børnene og vi udviser anerkendelse og respekt for børnenes behov og intentioner. En leg med plastik dyrene hvor vi snakker om dyrenes forskellige lyde. Et barn tager en mariehøne og siger "syng" - legen med dyrenes lyde udvikles til, at vi synger om de forskellige dyr. Barnet bliver set og anerkendt og personalet interagerer med barnet.

Børnehaven

Vi følger børnenes spor i forhold til aktiviteter og planlægningen af dagligdagen. - fx når vi spiser madpakker og til samling, snakker vi om det der optager børnene. Alle børn vil gerne være en del af samtalen, så her arbejder vi med turtagning, så vi også hører de børn som ikke byder ind af sig selv.

Når vi har relationer interagerer vi med børnene og udviser anerkendelse og respekt for børnenes behov og intentioner. Til samling, vi snakker årstider. Børnene forbinder årstiderne med en oplevelse i skoven hvor de ser et blad falde ned. Børnene forbinder og kobler begrebet til oplevelser som har været værdifuldt for dem. Nu åbnes der op for, at alle børn byder ind med deres gode oplevelser.

3. Børnefællesskaber

Vi har fokus på at alle børn er en del af et fællesskab og at alle børn har gode venner i børnehaven. Vi hjælper med at bane vejen til venskaber og vi arbejder med tilhørsforhold på stuen og i Molevitten.

Vi forstørrer børnenes ressourcer, især hvis der er børn der i periferien af et fællesskab og på den måde øger barnets status i børnegruppen. Vi guider og hjælper i børnegruppen til at oversætte børns intentioner, så der bliver en forståelse hos andre børn.

4. Dannelse og børneperspektiv

Vi øver os i at inddrage barnets stemme og medbestemmelse i de daglige rutiner, leg og aktiviteter. Hvem vil de lege med, dække bord, hvordan skal vi på tur mm.

Medbestemmelse

Vuggestuen

Vi skal have samling og børnene vælger om vi skal sidde på tæppet eller madrassen. Børnene vælger tæppet. Et af de største børn spørger om ikke vi kan ligge på maven og læse bog, hvilket vi gør. Ved en af dagligdagens gøremål som oprydning efter middagsmaden begynder børnene i en tidlig alder selv at sætte deres service på rullebordet. Børnene vil rigtig gerne hjælpe og vokser med opgaven.

Børnehaven

Vi arbejder med det der optager børnene, og kan i nogle aktiviteter dele børnene op, så vi i mindre grupper kan fokusere på de enkeltes læring. En gruppe børn vil gerne male. Personalet spørger nysgerrigt ind til hvad de gerne vil male og sætter aktiviteten i gang og følger børnenes spor.

Når vi laver månedsplaner, tager vi udgangspunkt i hvad børnene er optaget af lige nu. Vi sammenfatter forskellige ønsker og udsagn fra børnene til konkrete aktiviteter.

5. Leg

Leg skal være udgangspunktet i hverdagen. Både børneinitieret og vokseninitieret leg. Vi skal have mere fokus på den voksnes rolle i legen, så vi sikrer læring, trivsel og dannelse for alle børn. De

børn der skal udvikle sociale kompetencer skal guides og støttes i at komme i legefællesskaber. Legen skal ses som arbejde med alle læreplanstemaer. Endelig skal den voksne være en rolle rollemodel i at være legende, deltagende og begejstret legekammerat.

Vuggestuen

I vuggestuen har vi fokus på hvor vi befinder os i forhold til børnenes leg. Vi går foran, ved siden af og bagved.

Børnene viser interesse for at lege med eks. Duplo klodser. Det pædagogiske personale sidder på gulvet ved børnene. Et barn kommer med klodser og giver udtryk for at de skal sættes sammen. Vi bygger et tårn sammen med barnet. Ofte kommer der flere børn til og legen og fællesskabet udvides efter børnenes alder. F.eks. hvis det er de største børn kan legen udvikle sig med reel handling. F.eks vi bygger en garage til bilerne.

Børnehaven

Før barnet starter i Molevitten, udfylder vi sammen med forældrene barnets Stjerne, her spørger vi ind til hvilke interesser barnet har og hvilke lege det leger. Dette er med til at hjælpe personalet i Molevitten til at hjælpe det nystartede barn, med at indgå i nye legerelationer med de andre børn på stuen.

Det gør vi bl.a. ved at bevæge os i de 3 læringsrum:

- Vi bruger børnenes interesser til at initiere leg: Går foran.
- Vi deltager i børnenes leg og guider til yderligere deltagelse i leg: Går ved siden af.
- Vi deltager i legen på børnenes initiativ og træder ud af den igen, hvis det er fordrende for legens udvikling: Går bagved.

Det pædagogiske personale giver børnene mulighed for positiv læring via. legen. Her får børnene tid, rum og ro til at udforske verden.

I Molevitten gives der plads til børnenes spontane og selvorganiserede leg samt vokseninitieret leg.

Under børnenes leg har det pædagogiske personale fokus på, hvordan samspillet og legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig. Har alle børn f.eks. en ven at lege med? Føler barnet sig inkluderet i legefællesskabet? Nogle børn har brug for en hjælpende hånd til at komme med i legen. Et eksempel på det kan være personalets fokus på, at se på hvad barnet KAN frem for hvad det ikke kan.

Under børnenes spontane og selvorganiserede leg vurderer det pædagogiske personale løbende om det er nødvendigt at rammesætte og understøtte legen, så alle børnene trives. Det kan også være at børnene skal støttes eller guides i at prøve nye roller og sociale kombinationer så barnet opnår en følelse af at høre til og være med.

De vokseninitieret lege tager udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer eks:

Kommunikation og sprog: Her synger vi, leger sanglege, lære rim og remser, holder samling, skaber legefællesskaber. Ved at arbejde med børnenes sprog gennem legen understøtter vi børnene i at opnå erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker.

Kultur, æstetik og fællesskab: Her går leg og fantasi hånd i hånd. Vi er ude at sanse verden, lære om forskellige kulturer og bruge vores kreative evner. Vi inspirerer og hjælper børnene med at bruge deres nysgerrighed. Børnene kan derigennem skabe et udtryk ud fra deres forskellige oplevelser og indtryk af verdenen mm.

Her i Molevitten ser og observerer vi, at børnene tager legen i "brug" alle steder, ude som inde, når vi er på stuen, når vi er i skoven og når vi er på legepladsen, på biblioteket, eller når vi besøger hallen. Legen er altså med til at danne børn socialt og personligt som individer, der kan tage del i verden og samfundet.

Børns selvorganiserede leg kan blive udvidet og udviklet af voksenstyring, når vi som voksne hjælper et barn ind i legen eller udvikler en leg, der er gået i stå.

Bidrage til legen, uden at ødelægge den? Hvornår skal vi så gå ind i legen, og hvornår skal vi lade børnene lege i fred? Det er en daglig balance, som vi må vurdere fra gang til gang.

Et nej til at være med i legen, er nødvendigvis ikke altid dårligt.

En god leg er et komplekst samspil, mellem et antal børn og en ekstra person kan være forstyrrende. Derfor må man gerne sige nej til at nogen er med, hvis der er en begrundelse i legen. Her må vi som voksne gøre konkrete skøn og overveje om vedkommende må være med. Men det må aldrig blive systematisk, at nogle er "udenfor".

Det er en vigtig opgave for os som pædagogisk personale, der har ansvar for, at alle børn trives i legen, gennem forskellige legestrategier og at lære børnene selv at mestre dem. Så de eksempelvis kan spørge: 'Må jeg være med?' eller "Skal jeg lave is til jer?" for at handle sig ind i legen.

Vi kan som pædagogisk personale hjælpe, ved at finde en rolle til barnet, fx "så kan du være bageren", at gøre barnet attraktivt ved at vi som voksne er med i legen med barnet, så de andre børn har lyst til at være med.

Et eksempel:

3 af de ældste børn leger med store plus-plusser. De laver snurretoppe.

Ved siden af står 2 mindre børn, der gerne vil være med. De store børn har ikke lyst til at få de små med. Her skal vi som pædagogisk personale overveje om det giver mening at lade de mindre komme ind i legen og hvis vi gør det, finde en måde, at få inddraget de 2 mindre børn, uden at ødelægge legen for de store.

Den voksne på stuen vurderer, at det vil være en god læring, at de mindste bliver involveret i legen, da de 3 store kan få en succes, ved at vise deres kundskaber.

Den voksne fortæller derfor, at det vil være en god ide, hvis de kan vise de små, hvordan de laver snurretoppene

Det fører til, at de bliver nysgerrige og vil gerne lære fra sig. De 2 mindre børn og den voksne bliver inddraget i de stores leg, og man kan se dem vokse og få en succes oplevelse, ved at de kan lære fra sig og vise hvordan snurretoppene laves og hvordan man kan lege med dem.

De lærer alle at være kreative, give læring fra sig og modtage læring. Og de får positive sociale kompetencer og lærer hvordan man er sammen med andre.

6. Læring

Læring skal ske gennem hele dagen. Vi skal se læring i rutiner, i leg og i aktiviteter. Vi skal ikke gøre noget for børnene, som de kan selv og vi skal give dem tid og rum til at øve sig og støtte dem, hvor de har brug for det. Så det får følelsen af succes og at kunne mestre verden selv.

Læring opnås gennem gode relationer mellem børnene og i relationen barn/voksen.

Rammesætning og vejledning

Vuggestuen

I vuggestuen ser vi læring i alle gøremål og aktiviteter med børnene. I garderoben og på badeværelse omhandler læringen meget om selvhjulpenhed.

På stuen ser vi læring og leg som en sammenhæng med social udvikling, trivsel, nærvær og fællesskab.

Fra 0 - 3 års alderen sker der en enorm udvikling gennem leg og læring. F.eks. motorisk, sprogligt, kognitivt, socialisering. Vi modtager et 10 måneders barn som er meget afhængig af sine forældre.

- Vi sender et 2,10 års barn i børnehaven som "har lært" motoriske færdigheder, har sproglige kompetencer, kan indgå i sociale fællesskaber, er selvhjulpen og er nysgerrig på verden omkring det.

Børnehaven

Tage tøj på, finde madpakke, hælde op.

Styrke relationerne mellem børnene, skabe rammer for at hjælpe hinanden, støtte tilhørsforhold, mestring. Der er læring gennem hele dagen og vi skal i gang med at analysere og reflektere over læringsmiljøet i rutiner og at arbejde med læreplanstemaer gennem hele dagen. Det gør vi vha. en didaktisk model H- modellen som styrker den pædagogiske bevidsthed.

Udviklingsmuligheder i hverdagen

Vuggestuen

På badeværelset skiftes de største børn stående på gulvet. Børnene lærer at deltage aktivt i af og påklædning, de bliver introduceret til at komme på toilettet og med tiden mestrer de selvhjulpenhed med meget lidt guidning og er i gang med renlighedsfasen.

Børnehaven

Vi skifter mellem at observere børnene i deres egne lege med hinanden og regellege samt voksenstyrede aktiviteter i dagligdagen. Vi øver at børnene er opmærksomme på hinanden og udviser empati, glæde og lyst. Vi laver blandt andet aktiviteter der støtter op om børnenes indbyrdes relationer til hinanden, samt hvordan man kan udvise empati, fx igennem *Fri for mobberi*.

Vi deler børnene op i forhold til hvad der interesserer dem, fx har vi en skolegruppe for de kommende skolebørn.

7. Forældresamarbejde

Personale og forældre indgår i tæt samarbejde omkring det enkelte barns udvikling og trivsel. Personalet har en ressourceorienteret og nysgerrig tilgang i samarbejdet med forældrene. De inddrages og informeres om arbejdet med barnets læring, trivsel, udvikling og dannelse. Personalet har i forældresamarbejdet fokus på den gode dialog, gensidig respekt og sammenhængen i barnets liv mellem livet derhjemme og livet i Molevitten

Personalet inviterer løbende forældrene ind til dialog i forhold til hvordan vi bedst støtter barnet og den generelle udvikling. Der afholdes forældresamtaler når barnet starter i Molevitten, efter 3 mdr. og ved skolestart. Derudover afholdes der løbende samtale ved behov. Samtaler tager udgangspunkt i daglige observationer, af dialoghjulet (som er en beskrivelse af barnets udvikling/mestring/, og DPU.

Desuden arbejdes der tæt omkring barn og familie, hvis barn og familie oplever udfordringer.

Modtagelse og afsked

Vuggestue

Vi er positive og imødekommende over for forældrene. Det er vigtigt at sige godmorgen og farvel med barnets navns nævnelse - så barnet og forældrene ved de bliver set.

Det pædagogiske personale som modtager/siger farvel til barnet indbyder til kram. Dette giver tryghed og nærvær.

Børnehave

Vi prioriterer meget højt, at barnet får den bedste start på dagen med en god modtagelse. Dette gør vi ved, at tage os den tid barnet og forældre har brug for. Når barnet bliver hentet er det ligeledes vigtigt, at barnet afslutter sin dag i børnehaven på en god og rolig måde. Dette gør vi ved at gå med barnet og hjælper og guider det med at pakke deres ting sammen.

Kontakt og dialog

Vuggestue

For mange forældre er vuggestuen den første kontakt til institutionslivet. Derfor er kontakten og dialogen et vigtigt redskab til et godt forældresamarbejde. Vi er ofte forældrenes nærmeste sparringspartner og rådgiver i forhold til deres børn. Derfor prioriterer vi en positiv og tæt kontakt til forældrene som er baseret på tillid, åbenhed og tryghed.

Det pædagogiske personale har en daglig dialog med forældrene om barnets trivsel og hvordan dagen er gået. Forældrene har mulighed for at læse på vores tavle, hvor vi skriver hvad vi har lavet i løbet af dagen.

Ud over den daglige kontakt afholder vi kontaktmøde ved opstart i vuggestue, 3 måneders samtale, 2 års samtale samt overleveringssamtale ved børnehavestart. Til samtalerne drøfter vi barnets generelle udvikling og trivsel, både i hjemmet og i vuggestuen.

Børnehave

Vi arbejder på, at forældrene ved at de kan komme til os med alt, ingenting er for lille. Dette fortæller vi forældrene til det første kontaktmøde vi har med dem. Det gør vi for at skabe en god grobund for samarbejdet omkring barnet. Vi synes det er rigtig vigtigt, at forældrene kommer til os og ikke blot bruger vores elektroniske systemer til kommunikation, da den personlige dialog styrker den gensidige tillid.

Inddragelse, støtte og medvirken

Vi vægter højt at forældrene bliver inddraget i barnet hverdag såvel i vuggestuen som i børnehaven. Det gør vi ved, at have en åben og ærlig dialog hvis der skal laves nogle indsatser,

f. eks at smide bleen. Samtidig ser vi det også, som en vigtig ting i vores hverdag, at vi kan guide og støtte forældrene i de ting de har brug for i forhold til deres barn.

8. Sammenhænge og overgange

Samarbejde med lokalsamfundet

Vi har et godt lokalsamfund, hvor vi gør stor brug af de mange muligheder der er. Desuden ligger vores institution tæt op af skønne naturområder, FDF-bålpladsen og byens legeplads. Vi har faste tider i hallen der ligger lige ved siden af Molevitten og FGU er altid behjælpelige med lidt større håndværksmæssige projekter.

Vi har et tæt samarbejde med Standby skoleafdeling, både omkring det enkelte barn og omkring hvordan vi skaber en positiv og sammenhængende overgang for alle børn. Desuden laver vi fælles årshjul for skolestart.

Samarbejde med skole og SFO

I løbet af barnet sidste år i børnehaven etablerer vi grupper med kun skolebørn. Det gør vi for at skabe en identitet at "nu skal jeg i skole" og for at skabe et fællesskab børnene i imellem. Desuden er der børn der lige skal boostes i et udviklingsområde inden skolestart og aktiviteterne er målrettet herefter. Aktiviteter kan foregå både stuevis eller på tværs i huset.

Vi er i tæt dialog med 0.klasse lærerne fra Strandby skole samt SFO leder og har aftalt hvilke fokuspunkter, som der arbejdes med i skolegruppen. Det er primært selvstændighed og selvhjulpethed og inkluderende fællesskaber- altså at have nogle gode venner- at hjælpe hinanden og at kunne rumme hinandens forskelligheder og styrker.

Vi er i hele distrikt Nord sammen om et projekt **God start** hvor resiliens (proces hvor man trods modstand klarer sig godt) er omdrejningspunktet. Det er startet op i 2020 og forsætter i år.

Der er i løbet af året op til skolestart åbent hus på skolen, hvor skolegruppen tager på besøg, men også hvor der er mulighed for forældre sammen med deres børn, kan besøge skolen og deres kommende klasselærer. Der er et fælles forældremøde i børnehaven, hvor lærere og SFO personale fra skolen deltager og der afholdes overleveringssamtaler med forældre, skole og børnehave. Der laves desuden fælles aktiviteter med skolen både i børnehaven og på skolen.

Overgange i huset

Vuggestue til børnehave

I Molevitten bruger vi tid på at hilse på børnene i vuggestuen, både når vi går gennem huset, men også over plankeværket på legepladsen. Vi oplever at det skaber en tryghed for barnet, som sammen med de planlagte besøgsdage, gør det lettere for barnet at starte i børnehaven.

Inden start i børnehaven er barn og voksen fra vuggestuen i børnehaven og lege med de andre børn og vænne sig til de nye rammer. Da vi er i samme hus, har vi stor fleksibilitet i forhold til overgangen, hvor vi laver individuelle forløb afstemt efter det enkelte barns behov.

Børnehave til skole

Det at trives også i en overgang til skole, handler om at være robust, have gode venner, et sted at høre til og en vis grad af selvhjulpethed. Det er vigtigt at barnet har en tro på sig selv, og gode sociale kompetencer. Disse kompetencer udvikles gennem hele børnehavelivet, og ikke kun lige inden skolestart.

- Allerede til opstartssamtalen informerer vi forældrene om, at vi fra start arbejder med, at gøre barnet så selvhjulpent som muligt. En simpel ting som at barnet har tøj og sko med, som det selv kan tage på og af, finder vi nødvendigt, for at træne det at blive selvhjulpent. Vi sørger selvfølgelig for at kravene er tilpasset barnets nærmeste udviklingszone, så vi ved at det er et krav barnet kan mestre med let eller ingen støtte.

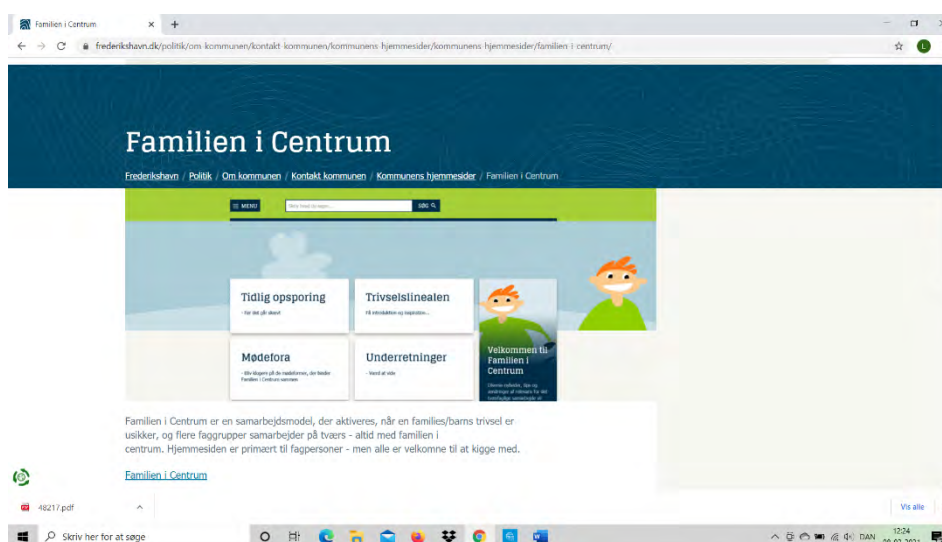
Forældrene indkaldes til en samtale vedrørende skolestart, sammen med et personale fra barnets stue. Personalet og forældrene udfylder hver deres dialoghjul, som indeholder nogle spørgsmål omkring barnets udvikling. "Dialoghjulet" bliver udgangspunktet for samtalen. Til denne samtale aftales der om der er områder hvor barnet skal styrkes og så samarbejder vi fælles mod det indtil skolestart. Det kan f.eks. være at barnet har brug for at styrke relationerne til sine jævnaldrende. Vi kan have et særligt fokus på dette mål i vores skolegruppe. Her kan vi planlægge aktiviteter, som kan danne grobund for nye legerelationer.

- F.eks; I skolegruppen har vi leget en leg, hvor børnene skal gå 2 og 2 gennem en forhindringsbane, med elastik om deres ben. Det kræver at de arbejder godt sammen, og følges ad i samme tempo. Vi har observeret at M og K har fået en god kontakt igennem denne leg. Da vi kommer tilbage til børnehaven til samling inden madpakker, hjælper vi med at italesætte at der er blevet skabt nye venskaber i skolegruppen. Vi lægger op til, at børnene M og K kan lege sammen i deres fritid, og at vi nok skal hjælpe med at fortælle det til forældrene.

9. Børn i udsatte positioner

Vi er meget opmærksomme på at støtte børn i udsatte positioner. Vi har en faglig viden om, at børn, der er udfordret, har ekstra brug for guidning og gentagelse og for at opleve at være en del af et fællesskab. Nogle gange er det en fordel at lave mindre grupper for et udsat barn. I de mindre læringsmiljøer arbejdes der specifikt med de udfordringer, barnet har. Det giver tryghed for de børn, som har udfordringer at være i et mindre læringsmiljø. Samtidig er det her, der skabes tætte relationer til den voksne og de andre børn.

Når det opleves at et barn har udfordringer, kontakter medarbejderne forældrene, for at få et samarbejde om barnets udvikling og trivsel i gang, samt for at høre, om forældrene også oplever udfordringerne. Sammen med forældrene aftaler vi, hvordan vi bedst hjælper barnet, og der laves en handleplan.

Desuden benytter vi institutions rådgivning, som er et tværfagligt forum for medarbejderne hvor de kan få sparring og flere fagpersoners perspektiver og viden omkring et barns udfordringer.

Desuden holdes der samtaler hvis der er en bekymring fra forældre eller personale omkring barnets trivsel. Det kan både være internt i huset og på Familieteammøde, hvor der samarbejdes tæt med psykolog, sundhedsplejen, rådgiver, tale/høre konsulent og fys/ergo terapeut.

Støtte i hverdagen:

Hvis et barn eksempelvis har mistet en forældre vægter vi meget højt at støtte op om barnet og nærmeste familie med omsorg og trøst. Vi møder barnet og anerkender de svære følelser der kan være i sorgen. Vi skaber et rum – et fælles tredje, ved at lave ture til kirkegården, med et andet barn og en voksen, der begge også har mistet en forældre. Det betyder en mulighed for barnet, på en naturlig måde, får sat ord på de mange tanker og følelser der er.

Udvikling og differentieret af læringsmiljøet Vuggestue

Vi justerer læringsmiljøet så det passer til børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi skaber rutiner, struktur og genkendelighed. Vi prøver at skabe en struktur i dagligdagen så vi kan være 1-1 eller grupper med max. 4 børn. Vi er obs. på tosprogede børn. Vi har et tæt og anderledes forældresamarbejde, evt. mere på skrift og med tolk.

Børnehaven

Vi skaber så vidt muligt forudsigelighed, struktur, genkendelighed og rutiner. Vi laver små grupper så vi tilgodeser det enkelte barn. Vi tager individuelle hensyn hvis barnet er i faldende trivsel og laver aftaler i tæt samarbejde med forældrene.

Forebyggelse og bekymring

Vuggestue

Tæt samarbejde med forældre og eksterne faggrupper. Vi bruger hinandens pædagogiske faglighed/sparring. Vi benytter os af de forskellige koncepter. fx tras, DPU.

Børnehave

Tæt samarbejde med forældre og eksterne faggrupper. Tæt samarbejde/sparring på tværs i huset. Vi sparrer med hinanden omkring alle børns trivsel.

Vi benytter os af forskellige koncepter. fx Tras, DPU, Palle post.

Vi skal fremover have mere fokus på sprogpædagogerne rolle i huset og hvordan disse kompetencer kan komme i spil. Derved kan vi lave rum for kortere forløb, hvor børns sproglige udvikling boostes, hvis der er behov for det.

De seks læreplanstemaer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af seks læreplanstemaer som er

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer. Desuden skal det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges ud fra de to pædagogiske mål der er under hvert tema. De pædagogiske mål beskriver sammenhæng mellem læringsmiljø og børnenes læring.

På de næste sider beskriver vi hvordan vi arbejder med læreplanstemaerne i Molevitten:

Personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Vuggestue

- Vi guider børnene i at tage tøj af og på, spise, kravle op og ned af stolene, rydde op osv., for at hjælpe børnene til at være mere selvhjulpne, samtidig med at børnene også gennem disse aktiviteter lære af at se på hinanden.
- Vi følger børnenes spor, så de får medbestemmelse i dagligdagen.
- Vi holder samling hver formiddag hvor vi synger og siger goddag til hvert enkelt barn. Ligesom vi også tager imod børnene i øjenhøjde når de bliver afleveret.
- Vi roser og anerkender børnene, for at styrke deres selvværd og selvtillid og giver dem gå på mod i hverdagen.
- Vi sørger for at have legetøj på stuen der støtter børnene i deres personlige udvikling, så de kan mere i morgen end de kan i dag.
- Vi kan dele børnene op på forskellige måder, alt efter alder, køn og udviklingsniveau, for at børnene kan spejle sig i, og lære af hinanden.

Børnehaven

Vores hus er en aldersintegreret institution, hvilket betyder at børnegrupperne består af børn i alderen 0-6 år. Dette er med til at skabe legerelationer på tværs af alder og kompetencer, samt en gennemgående kultur på stuerne, der gives videre fra ældste børnene, til de nye der starter på stuen.

Vi har fra start øje på det enkelte barn i gruppen og er medvirkende til at støtte og udvikle barnets relationer og kompetencer gennem deres leg, vi er med til igangsætte og støtte børnene i deres lege og medvirker til at nye børn finder legekammerater med samme interesser.

- “K er ny pige på stuen, i børnehaven Molevitten. På baggrund af opstartssamtalen, hvor vi sammen med forældrene udfyldte “barnets stjerne”, ved personalet på stuen på forhånd at K er stor fan af at se Pyjamas Heltene på DR-ramasjang og samtidig elsker hun heste. Denne forhåndsviden klæder os som personale på til at støtte K i at skabe nye og gode relationer til andre børn i børnehaven med samme interesser.

J og R er to piger som begge elsker heste, ligesom K. Pædagogen har på forhånd printet kopiark med heste på og igangsætter farvelægning af disse heste. Denne aktivitet skaber grundlag for introduktion af tre piger, for hinanden og deres fælles interesse og dermed skabes nye relationer, i en aktivitet hvor aldersforskel ikke har betydning. Senere på dagen, inden madpakkespisning skal alle børn vaske hænder. Pædagogen opfordre J og R til at vise K "hvordan man vasker hænder i Molevitten". Det er tydeligt at både de og K vokser med opgaven. J og R tager herefter selv initiativ til at spørge om de skal spise madpakker sammen. Under både vaskning af hænder og frokosten snakker de tre piger ivrigt om både heste, pyjamas helte og en masse andet."

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Vuggestue

I vuggestuen opfylder vi de pædagogiske mål for social udvikling på følgende måder:

Det pædagogiske personale er opmærksomme på, at vores pædagogiske læringsmiljø ikke er målfastsat, men foranderligt i forhold til børnenes udviklingsbehov. Læringsmiljøerne skal indbyde til leg, hvori børnenes sociale fællesskaber, relationer og tilhørsforhold styrkes. Der skal være plads til udforskning og eksperimentering af leg og legetøj.

Vores stue er indrettet med en tumleplads med madrasser, hvor der også efter behov kan indrettes en hyggekrog til de mindste børn (7-9 måneder), køkken med tilhørende stue, stuen har flere funktioner i børnenes leg (restaurant, stue til læsning af bøger, stue til leg med dukker), dukkekrog, legeborde hvor der er mulighed for, at lege med diverse legetøj som bil, tog, byggeklodser, magneter mm. (bordene bruges også i forbindelse med f.eks. motorisk udfoldelse - gå på bordet, hoppe ned fra bordet), et stort rundt tæppe midt på gulvet, tæppet har mange funktioner, samlingssted, legested mv. Endelig har vi borde hvor vi laver kreative aktiviteter som tegne, klippe mv.

Vi holder samling i vuggestuen hver dag, hvor det overordnede og gennemgående tema er det sociale fællesskab og relationer. Vi starter samlingen med den samme godmorgen-sang, hvor vi har fokus på hvem der er kommet og hvilken børn der mangler. Det giver børnene en fornemmelse af tilhørsforhold og empati. F.eks. børnene er en del af denne gruppe børn og det er synd for et barn, hvis det er syg og ikke kommer i vuggestue. Ligeledes afslutter vi samlingen med vores kramme-sang. Her opstår et fællesskab blandt alle børnene, de krammer hinanden og har en stor empati og omsorg for hinanden. F.eks. når de mindste børn krammes er det med stor forsigtighed, de større børn krammer hinanden og leger gerne "grineleg" samtidig. Personalet skal krammes hårdt og gerne af flere børn på en gang. Alle deltager med hver deres deltagelseskompetencer, dette gælder også i forhold til de forskellige temaer og aktiviteter som

vi arbejder med til samling, det kan være dialogisk læsning, rim og remser, sanglege, dukketeater, "find det rigtige dyr" mv.

Samlingen er også med til at styrke børnenes medbestemmelse. De bidrager bl.a. med at være med til, at vælge hvilke bøger vi skal læse, hvor vi skal holde samling (på madrasserne eller tæppet). Personalet griber gerne børnenes input og følger deres spor indenfor et givent tema som vi arbejder med. Således at børnene føler sig set og hørt og vi styrker børnenes selvværd og selvtillid.

I vuggestuen har vi faste spisegrupper. Børnene er delt på tværs af køn og alder og har faste siddepladser. Det pædagogiske personale har haft overvejelser i forhold til børnenes sociale relationer, og at de mindste børn skal have mulighed for, at spejle sig i de større børn. Nogle måneder inden de største børn skal i børnehaven, inddrager vi et legebord i spisesituationen. Her sidder de største børn og spiser sammen, dette er for dels at styrke børnenes selvhjulpenhed og sociale fællesskab med henblik på den kommende børnehavestart. I forbindelse med måltiderne arbejder vi med selvhjulpenhed og social udvikling. f.eks. øser de største børn selv maden op (dog ikke pt. pga. Covid-19), børnene tager hensyn til hinanden, de venter på tur og er nysgerrige på hinanden - f.eks. kan de største børn spørge ind til, hvorfor de mindste børn ikke spiser selv, ligesom dem.

Leg er grundlæggende i vuggestuen, på lige fod med omsorg, nærvær og tryghed. I vuggestuen har vi en aldersgruppe, hvor der sker en stor udvikling. Det pædagogiske personale er meget bevidst om vores tilstedeværelse, engagement og hvor vi er i forhold til børnenes leg. Vi veksler ofte mellem at gå foran, ved siden og bagved børnene når vi skal understøtte børnenes deltagelse i legefællesskaber.

Når vi ser på barnets leg er vi optaget af børneperspektivet. Når børnene søger det pædagogiske personale i deres leg er vi observerende og lyttende i forhold til barnets intention med legen. Vi vil gerne være understøttende og/eller inspirerende i forhold til børnenes leg. F.eks. kommer et barn med en kop og siger "drik", personalet drikker af koppen og spørger interesseret ind til hvad der er i koppen - legen udvikler sig til at barnet også "laver mad" til personalet. Der kommer flere børn til, som med sine forskellige forudsætninger, gerne vil deltage i legen. Det pædagogiske personale støtter og hjælper med, at få skabt relationer og et socialt fællesskab blandt børnene. Børnene får en fornemmelse af, at afkode legens regler, de iagttager hinanden og kommer med nye ideer til legen. Børnenes trivsel og sociale udvikling styrkes.

Børnehaven

Det pædagogiske personale understøtter børnenes sociale udvikling ved at skabe et læringsmiljø, som har udgangspunkt i at styrke børnenes trivsel gennem sociale fællesskaber og relationer. Her får børnene oplevelsen af at høre til og får dermed mod på at deltage i fælles lege, aktiviteter og samvær.

I Molevitten holder det pædagogiske personale samling med børnene hver dag. Her får børnene mulighed for at byde ind og fortælle. De lærer at vente på tur, snakke i forsamlinger og lytte til andre. Børnene får oplevelsen af at høre til og en forståelse af hinandens forskellighed. Ved

samling tales der om, hvem der mangler i fællesskabet i dag. Her tæller børnene, hvor mange børn, der er på stuen. Vi taler også om, hvordan vi skal agere, for at det er rart for alle at være en del af fællesskabet.

Vi har indrettet vores stue i forskellige læringsrum, som indbyder til at understøtte og skabe sociale relationer f.eks. via leg i dukkekrogen, med byggesystemer, spil, tegne, Lego osv. Legetøjet på stuen er nøje udvalgt efter, hvad børnene er optaget af og med henblik på at støtte børnenes sociale udvikling.

Vi spiser i "familiegrupper", hvor børnene er blandet på tværs af alder og køn, de store er gode til at hjælpe de små børn og de små spejler sig i de store børn. Vi spiser med de samme børn og 1 voksen ved samme bord hver dag. Når børnene nærmer sig skoletiden samler vi alle børn på stuen ved et bord. Dette for at skabe et godt fællesskab og en god skolestart for de jævnaldrende børn. Under spisningen understøttes børnenes sociale udvikling ved, at børnene lære af tage hensyn til hinanden, de opnår forståelse for andre og udvikler deres empati. Ved bordet hjælper børnene hinanden og der bliver hermed opbygget relationer til andre børn og det pædagogiske personale.

Vi har stamholdsdag en gang om ugen, hvor vi ofte tager på tur, det kan være med bus, tog eller gåtur i nærmiljøet. Det kan både være ture til Bunken i skoven, hvor man kan lege vildt, løbe og råbe, eller på biblioteket hvor man skal være mere stille og tage flere hensyn til andre folk omkring sig. Børnene opnår kompetencer til at kunne begå sig i forskellige arenaer.

I Molevitten prioriteres, anerkendes og respekteres legen. I legen får børnene styrket deres sociale kompetencer. Børnene lære at indgå kompromisser, forhandle, løse konflikter, afkode legens regler, udforske, eksperimentere og tage initiativ til at indgå i relationer med støtte fra det pædagogiske personale. Med andre ord er legen med til at understøtte børns trivsel og styrke deres sociale kompetencer for at kunne begå sig i fællesskaber i børnehaven og generelt i livet samt i skolen. På stuen er der derfor stort fokus på de sociale relationer mellem børnene. Nogle børn kan have svært ved at komme ind i et fællesskab. Her kan vi f.eks. hjælpe barnet med at skabe en aktivitet, hvor barnet bliver attraktiv i legen. I legen lære børnene om hinandens forskelligheder og styrker ved at iagttage og lege med hinanden. Vi ser forskelligheden som en ressource der bidrager til demokratisk dannelse.

Kommunikation og sprog

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at personalet er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller. Barnets kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med forældre og personale samt i fællesskaber med børn.

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Vuggestue

Sprog tilegnes i tæt relation med forældre, det pædagogiske personale og de andre børn. Vi er sproglige rollemodeller, vi gør meget ud af øjenkontakt, ord på børnenes pludren og gestik.

Vi synger meget, bruger fagtesange og dialogisk læsning. Vi sætter ord på alle handlinger vi foretager os med børnene, leg spisning, puttesituationer og snak ved puslebordet. Vi gør meget ud af at "tale pænt" til hinanden. Vi har mange sproglige læringsmiljøer, f.eks. køkken/cafe, dukkekrog, legebog, læsekrog mm.

Børnehaven

Vi synger og bruger dialogisk læsning i dagligdagen.

Vi sætter ord på barnets handlinger og følelser.

Vi øver os i at, bruge dialogen til samling og når vi kommunikerer med hinanden.

Vi sætter ord på konflikter.

Vi sætter ord på barnets behov og ideer så barnet kan bidrage til sociale fællesskaber. det kan udspringe fra barnets spor eller ved en dialog i samling eller i garderoben.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen- gennem ro og bevægelse, så lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen.

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Vuggestue

På legepladsen har vi mange fine ting hvor børnene får brugt både krop, sanser og bevægelse. De cykler, klatre, går på balancebom, rucher, går på trapper, laver mudderkager, spiller bold osv.

Indendørs laver vi puslespil, maler/tegner, klipper, dækker bord/tager af bordet, slår kolbøtter på madrassen, danser til musik, spiller på instrumenter, de store kravler selv op på deres stol og op i deres barnevogn. Vi laver sanse dage hvor børnene får lov til at føle/røre forskellige ting.

Børnehaven

- På legepladsen har vi et kuperet terræn, forskellige underlag, balancebomme, sansegynger, flere muligheder for at kravle og klatre, køretøjer såsom mooncars og løbecykler, sandkasser og gravehuller, bålsteder, stylder.
- Inde i institutionen har vi et kreativt værksted med blandt andet: Maling, perler, klip og klister osv. Hver stue er individuelt indrettet med fokus på små forskellige læringsrum i børnehøjde. I institutionen har vi et motorikrum.
- I nærmiljøet har vi mulighed for at bruge hallen, hvor vi kan lave forskellige inde aktiviteter, såsom boldspil, motoriske lege. vi kan bruge byens legeplads, hvor der er mange forskellige --- som vi kan gøre brug af. Institutionen ligger tæt på både skov, strand og sø som vi gør brug af. Hver stue har en fast ugentlig dag hvor de går på tur.

Natur, udeliv og science

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemetoder. Læringsmiljøet skal tage afsæt i mulig læring og inddrage børnene som aktive medskabere af egen læring, ved at stille åbne, nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af sammenhænge i naturen og deres omverden

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Vuggestue

I vuggestuen har vi vores egen legeplads, som vi bruger i al slags vejr. Børnene får lov til at hoppe i vandpytter, kaste med sne og lege med blade og nyslået græs, alt efter årstiden. Indendørs leger vi med magneter, puslespil, bygger med klodser, leger med farverne.

Børnehaven

Natur og udeliv er en stor del af vores hverdag og et læringsmiljø med mange muligheder. Vi er dagligt på legepladsen, hvor vi har rig mulighed for at styrke børnene i deres kendskab til og interesse for naturen.

Vi veksler mellem planlagte aktiviteter i naturen og spontanitet, hvor vi følger barnets spor.

Følge børnenes opmærksomhed;

Børnene finder ofte insekter på vores legeplads. Vi har i børnehaven små terrarier, hvor de kan indrette et lille insekthus, hvorfra de kan undersøge insektet nærmere. Vi har på vores dør til legepladsen en plakat, hvor børnene kan finde de mest kendte insekter. Vi hjælper gerne børnene med at undersøge hvad insektet spiser, og om det forpupper sig mm.

Vi bruger tid på at tale om årstiderne og naturens forandringer gennem året. Det kobler vi sammen med de sanselige oplevelser i de nærliggende naturområder, hvor børnene er meget opmærksomme på bladenes farver, hvilke fugle der er, og det spiselige i skoven.

Andre eksempler på aktiviteter i naturen;

- Indsamle hyldebær til saft, brombær til marmelade, materialer til juledekorationer.
- Lave mad over bål på legeplads og i skoven.
- Fange haletudser ved søen.
- Tur til Stranden.

Tinna, Margrethe

Kultur, æstetik og fællesskab

Det er gennem kultur, at børn møder nye sider af dem selv, får mulighed for at udtrykke sig på mangfoldige måder og forstå deres omverden.

Læringsmiljøet er afgørende for børns dannelse, herunder også børns forståelse af kultur. Det pædagogiske personale må derfor formidle glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis. De må aktivt formidle kultur og støtte alle børn, uanset baggrund, kompetencer og forudgående erfaringer med kultur, i at eksperimentere med, øve sig i og afprøve sig selv inden for en bred vifte af kunstarter og udtryk.

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Vuggestue

I vuggestuen fejrer vi mærkedag og kulturelle højtider, såsom fødselsdage, påske, jul, fastelavn og halloween. Til højtider laver vi forskellige kreative aktiviteter, som fastelavnsmasker, påskeæg, julepynt, juledekorationer osv. samt synger sange og snakker om hvorfor vi holder fx. jul. Vi udstiller børnenes kreationer så vi løbende kan snakke om det.

Vi snakker om hvem der bor sammen med børnene derhjemme, og hvor mor og far arbejder, for at give børnene et indblik i at der er forskellige familiekonstellationer.

Børnehaven

Vi øver os på stuerne til samling, hvor alle får mulighed for at blive hørt.

Vi taler om "Hvor vi bor" "Min familie/venner" "Køn" "Hvor arbejder mor/far"

Vi taler om oplevelser i hverdagen, forskellige dilemmaer rigtigt/forkert.

Vi fejrer forskellige traditioner, det kan bl.a. være jul, påske, halloween, fastelavn, fødselsdage. I den forbindelse bruger vi bl.a. køkkenet til at bage, sylte rødbeder o.l.

Vi laver aktiviteter med klip/kunst, udklædning, sang og læse bøger.

Vi hænger børnenes produkter op. Har de lavet tegninger og andre kreative ting, hænges de pænt op, så de præsenteres pænt på vægge og tavler, på både gang og stue, så børn og familie kan se det.

Vi taler om det samfund vi lever i, kongehuset, hvem der er statsminister, andre kulturer, andre lande. Hvilket land kommer du fra - traditioner.

Samtalen med børnene foregår håndgribelig, så de børn vi har med at gøre forstår det, så de bliver nysgerrige og får sat skub i fantasi og udfoldelse og lærer at vise respekt overfor forskellige kulturer og deres værdi.

Vi laver aktiviteter/ture ud af huset, på tværs af stuerne, bruger nærmiljøet, skoven, besøger skolen, Skaterbanen ved hallen, mm.

Vi låner hallen, hvor børnene har mulighed for at udfolde sig, både kropsligt og musikalsk. Dette kan ske ved, at vi laver en aktivitetsbane, hvor vi går på line, slår kolbøtter og lignende.

Vi danser og synger til musik. "Sanglege" "Boldlege" "Frie lege". hvor vi derigennem understøtter samværet og skaber relationer og venskaber. Styrker kroppen og psyken ved samværet/fællesskabet.

Vi har øje på de børn, der har særlige behov og tilpasser aktiviteter og fred/ro efter det enkelte barns behov.

Evalueringsskultur

Mål og læringsmiljø

H modellen skal give os en øget bevidsthed omkring hvorfor gør som vi gør og hvad børnene får ud af det – helt kort sag valg i dagligdagen og i vores pædagogiske praksis, hele tid fra mål for børnenes trivsel og læring.

Vi bruger en H model som helt enkelt får os til at tænke i

- Hvem: hvem er målgruppen, hvem skal styrkes/und
- Hvorfor: hvad er udfordringen, hvad er behovet
- Hvad: en aktivitet, en hverdagsrutine, ved leg mm
- Hvordan: hvordan vil jeg rammesætte det, rum, tid, rolle, deltagere osv.

Vi skal arbejde os mere ind i de 12 nationale mål, reflektere over sammenhængen mellem vores læringsmiljø og børnenes trivsel og læring. Vi skal desuden se efter tegn på at der er en sammenhæng der opfylder målene.

Vi vælger fokusområder i læreplanen som helt overordnet er udvikling af vores læringsmiljøer.

Vi dokumenterer og evaluerer gennem *Den styrkede læreplan*, H-modellen, daglige observationer, aktivitetstavle og senere gennem et evalueringmateriale som vi skal bruge systematisk.

Professionelle læringsfællesskaber

For at lykkes med at skabe god kvalitet, forudsætter det at vi får skabt nogle læringsfællesskaber og læringsrum, hvor vi sammen kan reflektere over egen og fælles pædagogisk praksis – alt sammen så vi får opbygget en faglig kultur. Derfor er der på ledelsesniveau arbejdet med at skabe rammerne for læringsfællesskaber.

Det har betydning en ændring af indholdet på personalemøder, med tydelige mål og faglige refleksioner og med mere faglighed og mindre orientering. Det henlægges til et andet møde- et ugentligt orienteringsmøde.

Desuden udbygges stuemøderne med en fast ramme for refleksioner, læreplan, didaktik som grundlag for planlægning mm, så det bliver et kollegialt fagligt rum, som giver den enkelte medarbejder indsigt og bevidsthed i sin pædagogiske praksis.

Galleri

